КОНЦЕПТ

Наслов на проектот: CultiSport – Поддршка на спортскиот туризам и неговата поврзаност со културата во прекуграничната област

Програма : Interreg VI-A ИПА Грција – Северна Македонија 2021–2027

Специфична цел: RSO4.6 – Култура и одржлив туризам

Времетраење на проектот: 01 јануари 2025 – 01 јануари 2027 (24 месеци)

Вкупен буџет: 1.431.783 евра

- Придонес од ЕУ: 1.145.426,40 евра
- Национален придонес: 286.356,60 евра

Вовед и образложение

Прекуграничниот регион помеѓу Грција и Северна Македонија е единствено богат со културни предели, биодиверзитет и традиции. Сепак, регионот страда од фрагментиран развој, застарена инфраструктура, недоволно искористен туристички потенцијал и висока невработеност кај младите - особено во руралните и полурбаните зони. Овие предизвици ја попречуваат економската диверзификација и социјалната мобилност.

Прекуграничната област помеѓу Грција и Северна Македонија се одликува со богати, но недоволно искористени културни и природни ресурси. И покрај нивниот потенцијал, овие средства страдаат од ограничена инфраструктура за туризам и спорт, мал број посетители и висока невработеност кај младите.

„КултиСпорт“ се стреми да се справи со овие предизвици преку промовирање на одржлив туризам преку иновативна комбинација на спорт и култура, придонесувајќи за економски раст, социјална инклузија и регионална соработка.

Во согласност со Политиката за кохезија на ЕУ, Европската година на младите и Новиот европски Баухаус (NEB), проектот CultiSport претставува трансформативен и инклузивен модел за ревитализација на регионот. Со комбинирање на спортот, културното наследство и туризмот во интегриран развоен пристап, проектот се справува и со економските и со социјалните димензии. Неговиот партиципативен дизајн обезбедува локална сопственост, ангажираност на младите и институционално зајакнување.

Проектот е исто така во согласност со:

- Стратегија на ЕУ за Јадранскиот и Јонскиот регион (EUSAIR) – особено столбовите 4 (Одржлив туризам) и 1 (Син раст).
- Приоритети на Interreg IPA CBC 2021–2027, особено промовирање на прекуграничниот туризам, иновациите и социјалната инклузија.
- Стратегијата на ЕУ за млади 2019–2027, која ги нагласува активното граѓанство, поврзаноста и вработувањето на младите.

Цели

Развивање и промовирање на инфраструктура и активности за спортски туризам низ прекуграничната област.

Зајакнување на меѓусебната поврзаност помеѓу локалното културно наследство и спортот.

Поддршка на вработувањето и вклучувањето на младите и ранливите групи преку обука и менторство.

Зајакнување на долгорочната прекугранична соработка и институционалната соработка.

Структура на партнерство

Водечки партнер : Партнер X – Локална самоуправа (Грција)

Корисници на проектот:

• Партнер Y – Локална самоуправа (Северна Македонија)

• Партнер Z – Локална самоуправа (Северна Македонија)

• Партнер W – Локална самоуправа (Грција)

• Партнер V – Културна институција (Грција)

Сите партнери носат локализирано знаење, управувачки капацитет и тематска експертиза за заедничко дизајнирање и спроведување на проектните активности.

Клучни компоненти (работни пакети)

WP1 – Управување и координација на проекти

Вклучува координативни структури, управен одбор, протоколи за следење и индикатори за евалуација усогласени со **упатствата на Interreg и IPA** . Посебен фокус е ставен на **родово сензитивно управување** и **инклузивно управување** .

WP2 – Комуникација и дисеминација

- Лансирање на **кампањата за видливост на CultiSport** , насочена кон млади, туристи и засегнати страни во политиката.
- Развој на **повеќејазична дигитална платформа** која нуди интерактивни мапи, информации за настани и прекугранични патни пакети.
- Производство на брендирани материјали (флаери, дигитални медиуми, комплети алатки).

WP3 – Истражување на можностите за спортски туризам

Клучните активности вклучуваат:

- Изградба/надградба на **еколошки спортски објекти** , вклучувајќи патеки за велосипедизам/пешачење, младински зони и рампи за чамци.
- Домаќин **на 5 водечки прекугранични настани** , на пр.:
    - Солунски културен градски маратон

- Прекугранично фестивал за планинарење помеѓу Охрид и Преспа
- Речни регати и турнири во кајак за млади
- Денови на фолклорно-спортска фузија кои комбинираат музика, танц и традиционални игри

Овие настани промовираат **меѓукултурен дијалог**, **активен животен стил** и **регионално брендирање** .

WP4 – Спортски туризам за инклузија и иновации

Предводен од партнер V со придонеси од сите општини:

- **Заедничка програма за обука** за млади (NEET, невработени), фокусирана на:
  - Локален туризам и управување со настани
  - Спортска логистика и водење на отворено
  - Екотуризам и зелено претприемништво
- **Менторство и микро-коучинг** за локални бизниси за развој на пакети за спортско-туризам.
- Развој на **комплети алатки и водичи за политики** , вклучувајќи:
  - Прирачник (How-to) „Како да“ за мали општини за инклузивен развој на спортскиот туризам
  - Контролни листи за дизајн кој е родово одговорен и прилагоден за лицата со попреченост
  - Студии на случај на успешни модели (ЕУ и регионални)

Очекувани резултати

- **5 надградени или новоразвиени локалитети за културен/спортски туризам** со инклузивна инфраструктура.
- **5 заеднички јавни настани** кои го привлекуваат вниманието кон наследството и спортот како интегрирани искуства.
- **200+ директни учесници** во прекугранични обуки и настани (50% млади, 50% жени).
- **5 организации** кои склучуваат договори за структурирана соработка.
- **Материјали за обука** , комплети алатки за планирање, наставни програми за менторство и заеднички прекугранично туристички идентитет.

Очекувани резултати

- 6.000 посетители годишно на подобрени туристички места.
- Создавање одржлива мрежа за спортско-туристички настани.
- Зголемена вработливост на младите и маргинализираните луѓе.
- Зајакната институционална соработка и капацитет за планирање.

Целни групи

- Млади (15–29), особено жени и долгорочно невработени
- Локални туристички мали и средни претпријатија, актери во угостителството и спортски клубови
- Општински службеници, урбанисти и културни менаџери
- Образовни институции и даватели на стручно образование и обука
- Туристи, еко-посетители и повратници од дијаспората

Иновација и одржливост

„КултиСпорт“ носи иновации преку лансирањето на првиот градски маратон во Солун, интеграција на спортот и културното наследство, развој на дигитална туристичка платформа и пилот-акции усогласени со Новиот европски Баухаус. Одржливоста се обезбедува преку усогласување со општинските стратегии, градење капацитети, трајна инфраструктура и долгорочна сопственост на заедницата.

Прекугранична додадена вредност

Проектот го користи заедничкото наследство за изградба на регионален идентитет, поттикнува прекугранична економска и културна размена и создава економии на обем преку заедничко брендирање, координирано планирање и споделени ресурси. Сите активности се заеднички развиени, имплементирани и финансирани од институции од двете земји, исполнувајќи ги барањата на ЕУ за прекугранична соработка согласно член 23 од Регулативата 2021/1059 на ЕЗ.

Табела за проценка

Скала за бодување:

5 поени – Детален и прецизен опис

3 поени – Задоволителен опис

1 поен – Основен опис

0 поени – Нема опис

Секција / Критериуми	Максимален резултат	Доделен резултат	Коментари
А. Релевантност и квалитет на очекуваните резултати	**35**		
А.1 Релевантност	15		
а) Врска со мерливи проблеми и влијанија	5		
б) Синергија со други проекти/политики	5		
в) Иновативни карактеристики (идеи, алатки, технологија)	5		
А.2 Квалитет на очекуваните исходи и резултати	15		
а) Дефинирани, мерливи, остварливи резултати	5		
б) Придонес кон целите на Програмата	5		
в) Стратегија за одржливост	5		
А.3 Прекугранична соработка	5		
а) Суштинска улога на соработката	5		
Б. Потенцијал за имплементација	**60**		
Б.1 Квалитет на партнерството	45		
а) Состав на партнери и јасност на улогите	5		

Секција / Критериуми	Максимален резултат	Доделен резултат	Коментари
б) Капацитет на водечкиот корисник	5		
в) Оперативен капацитет на партнерите	5		
Б.2 Методолошки пристап	10		
а) Комуникациска стратегија	5		
б) Додадена вредност по завршувањето	5		
Б.3 Зрелост на проектот	10		
а) Подготвеност за набавка	5		
б) Статус на лиценцирање/административни процедури	5		
Б.4 Буџет и финансии	10		
а) Избалансиран буџет	5		
б) Реализам и оправдување	5		
ВКУПЕН РЕЗУЛТАТ	**80**		